

området, hvilket ju i alla hänseenden är af allrahögsta betydelse såväl för de enskilde som för samfundet.

Afhandlade fråga är af så djup innebörd, att den ej får förglömmas. Den var framme i Riksdagen för nära 50 år sedan efter den tidens förhållanden och rönt då gynnsamt mottagande. I anslutning till nutidens förändrade förhållanden och till dess i hög grad förökade kraf vågar jag låta den ånyo framföras till behandling. Med hänvisning till det anförda göres fördenskull vördsam anhållan,

att Riksdagen behagade besluta skrifvelse till Kungl. Maj:t med hemställan, det Kungl. Maj:t täcktes
dels låta verkställa utredning angående ändamåls-
 enligt beredande af religions- och sedlighetsvård åt
 personal, anställd vid arbetsföretag af större omfatt-
 ning, vare sig berörde företag anordnas af staten eller
 af enskild företagsamhet,
dels ock i anledning af nämnda utredning vid-
 taga de åtgärder, hvartill densamma kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1905.

J. G. Hazén.

N:o 13.

Af herr **S. H. Kvarnzelius**, om *höjning af anslaget till arbetareförsäkringsfonden.*

Uti 1905 års statsverksproposition föreslår Kungl. Maj:t, att till arbetareförsäkringsfonden må för 1906 afsättas ett belopp af 800,000 kronor.

Af motiveringen för detta förslag framgår, att från och med 1896 årligen afsatts ett belopp af 1,400,000 kronor till nyssnämnda fond, så

att den vid 1905 års slut kan beräknas uppgå till omkring 17,000,000 kronor.

Statsrådet och chefen för finansdepartementet säger sig, med hänsyn till den betydliga fondbildning, som för ändamålet redan ägt rum och då ovisst är på hvilka grunder en blifvande lagstiftning i förevarande afseende kommer att fotas, anse, att fog förefinnes för att begränsa afsättningen till ett mindre belopp, som han efter samråd med chefen för civildepartementet bestämt till, som förut nämnts, 800,000 kronor.

Arbetareförsäkringsfondens historik har chefen för finansdepartementet börjat med år 1895. Det kan väl dock icke vara honom obekant, att dess historia går tillbaka till åtminstone 1884, samt att det i ett statsrådsprotokoll år 1888 uttryckligen betonats, att afkastningen af de nya tullskatterna skulle i första hand användas till att bereda stadigvarande förmåner åt de klasser i samhället, för hvilka de nämnda skatteförändringarne äro mest kännbara, hvarjämte frågan om ålderdomsförsäkring för arbetare då betecknades som en fråga af största betydelse för de mindre bemedlade i samhället.

En blick på årets statsverksproposition är tillräcklig för att visa, det chefen för finansdepartementet icke i minskade tullintäkter kunnat finna stöd för sitt förslag att nedsätta den årliga afsättningen till arbetareförsäkringsfonden.

Riksdagens förutvarande hållning till denna fråga gifver icke heller stöd för en sådan åtgärd. Jag hänvisar i detta afseende till Riksdagens beslut att icke biträda Kungl. Maj:ts förslag, att medel till egnahemslån skulle tagas ur förenämnda fond.

Chefen för finansdepartementet medgifver själf, såsom framgår af hans motivering, att, om det med afsättningar till arbetareförsäkringsfonden afsedda ändamål skall på ett verksamt sätt främjas, detta utan tvifvel kräfver betydande kostnader, och under 1904 års riksdag yttrade hans excellens statsministern vid ett tillfälle, då detta ärende var på tal, att »med det belopp, hvartill fonden nu uppgår, är behovet ej på långt när fyllt», hvarjämte han tillade, »att vi här i landet också måste komma till allmän invaliditetsförsäkring, och vid sådant förhållande är det godt att hafva denna fond fyllt».

Enligt mitt förmenande skulle det vara att mycket beklaga, om hvad Kungl. Maj:t nu i förevarande fall föreslagit vunne Riksdagens bifall.

Betydande kraf ställas årligen på vårt lands befolkning, kraf, som hårdast trycka de minst bärkraftiga, för hvars stora flertal framtidens och

ålderdomens dagar te sig både mörka och bekymmersamma. Dessa tusenden hafva hoppats och förvänta, att frågan om arbetare-, ålderdoms- och invaliditetsförsäkring skall på allvar upptagas och få sin lösning äfven i vårt land. En nedsättning i den årliga afsättningen till arbetareförsäkringsfonden skall naturligtvis af dessa tolkas såsom om intresset för dessa frågors lösning afvalnat, och Kungl. Maj:ts proposition i denna del gifver onekligen stöd för en sådan uppfattning. Det beror nu på Riksdagen, om denna uppfattning skall ytterligare stärkas. Jag vill hoppas, att så icke sker.

På grund af det anförda tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att till arbetareförsäkringsfonden för år 1906 afsätta ett belopp af 1,400,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1905.

S. H. Kvarnzelius.

I motionen instämma:

<i>Joh. Nydal.</i>	<i>L. Gust. Broomé.</i>	<i>Oskar Berg.</i>
<i>M. Sundström.</i>	<i>E. G. Åkerlind.</i>	<i>Johan Olofsson.</i>
<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>Chr. Olsson.</i>	<i>A. Thylander.</i>
<i>Karl Starbäck.</i>	<i>A. Fr. Burman.</i>	<i>Johan Forssell.</i>
<i>Viktor Larsson.</i>	<i>Nils Persson.</i>	<i>M. Matsson.</i>
<i>Hjalmar Branting.</i>	<i>F. W. Thorsson.</i>	<i>H. Pantzarhielm.</i>
<i>Carl Jansson</i> i Edsbäcken.	<i>G. M. Sandin.</i>	<i>R. Ekholm.</i>
<i>Gust. Österberg.</i>		<i>Julius Centerwall.</i>